

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

449616_RegNr_A-502-2673-12

<http://www.infolex.lt/tp/449616>

Administracinė byla Nr. A⁵⁰²-2673/2012

Teisminio proceso Nr. 3-63-3-00334-2011-9

Procesinio sprendimo kategorija 13.2

(S)

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2012 m. spalio 4 d.

Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Laimučio Alechnavičiaus (kolegijos pirmininkas), Artūro Drigoto (pranešėjas) ir Dalios Višinskienės,

sekretoriaujant Lilijai Andrijauskaitei,

dalyvaujant pareiškėjui J. K.,

viešame teismo posėdyje apeliacine tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo J. K. apeliacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos administracinio teismo 2012 m. kovo 22 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjo J. K. skundą atsakovams Palangos miesto savivaldybės administracijai ir Palangos miesto savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriui dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I.

Pareiškėjas J. K. kreipėsi į Klaipėdos apygardos administracinį teismą, prašydamas panaikinti Palangos miesto savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriaus 2011 m. rugpjūčio 30 d. sprendimą Nr. (18.8)-ASK1-566 „Dėl informacijos pateikimo“ ir įpareigoti Palangos miesto savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyrių (toliau – ir Skyrius) išduoti statybos leidimą pagal parengtą buto, esančio (*duomenys neskelbtini*), Palangoje (toliau – ir Butas), perplanavimo, rekonstrukcijos ir laiptinės dalies atitvėrimo techninį projektą.

Skunde (b. l. 3-4) pareiškėjas paaiškino, kad 2011 m. liepos 12 d. kreipėsi į Palangos miesto savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyrių su prašymu specialiesiems architektūros reikalavimams nustatyti, tačiau atsakovas 2011 m. rugpjūčio 30 d. raštu paprašė pateikti projektinius pasiūlymus, kuriems pritaria dauguma namo gyventojų, suderintus su Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos Palangos poskyriu. Toks reikalavimas, pareiškėjo manymu, yra nepagrįstas, nes Buto perplanavimo ir buto balkono rekonstrukcijos vykdymui 2006 m. gegužės 9 d. išduotas projektavimo sąlygų sąvadas Nr. 137, kurį sudarė ir patvirtino Skyrius. Pagal šį projektavimo sąlygų sąvadą pareiškėjas 2009 m. rugsėjo 10 d. parengė ir pateikė Palangos miesto savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriui Buto perplanavimo ir šio buto balkono rekonstrukcijos techninį projektą, kurį atsakovas 2009 m. rugsėjo 18 d. raštu atmetė kaip neatitinkantį statybos techninių reglamentų, neįvardydamas konkrečių trūkumų ar neatitikimų. 2009 m. spalio 8 d. pareiškėjas pakartotinai pateikė techninį projektą, tačiau 2009 m. lapkričio 24 d. sprendimu jis vėl buvo atmetas tais pačiais motyvais bei iškelta papildoma sąlyga, kad projektą atsakovas derins tik tada, kai bus suformuotas žemės sklypas prie ginčo namo.

Atsakovas Palangos miesto savivaldybės administracija su pareiškėjo skundu nesutiko ir prašė jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime (b. l. 33) paaiškino, kad Skyrius negali nustatyti specialiųjų architektūros reikalavimų, nes neturi aiškių duomenų, kokius statybos darbus nori vykdyti pareiškėjas, todėl ginčijamu sprendimu vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (toliau – ir Statybos įstatymas) 2 straipsnio 31 dalimi buvo pareikalauta pateikti projektinius pasiūlymus, kuriems pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir Civilinis kodeksas) 4.75 straipsnio 1 dalį pritarė namo konstrukcijų ir patalpų bendraturčiai. Atsakovas pažymėjo, kad pagal 2006 m. gegužės 9 d. projektavimo sąlygų sąvadą pareiškėjas negalėjo rengti ginčo techninio projekto, nes remiantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 215 patvirtinto statybos techninio reglamento STR 1.05.07:2002 „Statinio projektavimo sąlygų sąvadas“ (toliau – ir STR 1.05.07:2002 „Statinio projektavimo sąlygų sąvadas“) 18 punktu, projektavimo sąlygų sąvadas galioja tik 3 metus.

Atsakovas Palangos miesto savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyrius prieštaravo pareiškėjo skundo tenkinimui.

Atsiliepime (b. l. 36) paaiškino, kad pareiškėjas kartu su 2011 m. liepos 12 d. prašymu specialiesiems architektūros reikalavimams nustatyti pateikė namo gyventojų savininkų sutikimą leidimui pertvarkyti priešgaisrinę laiptinę pirmame namo aukšte ir su projektiniais sprendiniais susipažinusių gyventojų sąrašą, tačiau pačių projektinių pasiūlymų nepateikė. Skundžiamu raštu jam buvo nurodyta pateikti projektinius pasiūlymus pagal Statybos įstatymo 2 straipsnio 31 dalį.

II.

Klaipėdos apygardos administracinis teismas 2012 m. kovo 22 d. sprendimu pareiškėjo J. K. skundą atmetė kaip nepagrįstą (b. l. 113-118).

Teismas, vadovaudamasis 2006 m. gegužės 9 d. projektavimo sąlygų sąvado Nr. 137 išdavimo metu galiojusio STR 1.05.07:2002 „Statinio projektavimo sąlygų sąvadas“ 18 punkto reguliavimu padarė išvadą, kad pasibaigus 2006 m. gegužės 9 d. išduoto projektavimo sąlygų sąvado galiojimui, pareiškėjas, siekdamas įgyvendinti savo statytojo teisę, privalėjo kreiptis į savivaldybės administracijos direktorių ar jo įgaliotą valstybės tarnautoją dėl naujų specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymo (pagal iki 2010 m. spalio 1 d. galiojusią Statybos įstatymo redakciją projektavimo sąlygų sąvado išdavimo), kas ir buvo atsakovo nurodyta padaryti. Šią teisę pareiškėjas realizavo 2011 m. liepos 12 d. Teismo vertinimu, skundžiamu atsakovo raštu/sprendimu nebuvo atsisakyta tokius reikalavimus nustatyti, t. y. nebuvo užkirsta pareiškėjui galimybė siekti savo kaip statytojo teisės įgyvendinimo, tačiau pagrįstai pareikalauta papildomų dokumentų. Tolimesnė siekiamos statybos procedūra detalčiai nustatyta teisės aktuose,

reglamentuojančiuose statinio projektavimo bei statybą leidžiančių dokumentų išdavimą, su kuriais pareiškėjas kaip statytojas turi būti susipažinęs bei privalo nuosekliai laikytis visų procedūrų bei jų etapų eiliškumo (Statybos įstatymo 23 str., Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-826 patvirtinto statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ 6 p.). Šiuo atveju pareiškėjas nepateikė privalomų dokumentų, reikalingų gauti statybą leidžiantį dokumentą, todėl atsakovas pagrįstai atsisakė nustatyti specialiuosius architektūros reikalavimus. Bylos įrodymais patvirtinta, kad pareiškėjas nėra parengęs teisės aktų reikalavimus atitinkančio projekto, kad būtų sąlygos svarstyti klausimą dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo. Be to, yra konstatuotas savavališkos statybos rekonstruojant Butą faktas.

III.

Pareiškėjas J. K. padavė apeliacinį skundą, kuriuo prašo panaikinti Klaipėdos apygardos administracinio teismo 2012 m. kovo 22 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – jo skundą tenkinti.

Apeliacinis skundas (b. l. 120-122) grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:

1. Skyriaus 2011 m. rugpjūčio 30 d. sprendime Nr. (18.8)-ASK1-566 nurodytas reikalavimas pateikti projektinius pasiūlymus su namo butų savininkų daugumos pritarimu ir Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos Palangos poskyrio suderinimu yra reiškiamas pakartotinai, nes jis buvo pateiktas kartu su projektavimo sąlygų sąvadu, kurio pagrindu ir buvo parengtas Buto perplanavimo, priešgaisrinės laiptinės dalies prijungimo ir Buto balkono (statybos) rekonstrukcijos techninis projektas.
2. Pirmosios instancijos teismo posėdyje buvo iškeltas klausimas dėl projektavimo sąlygų galiojimo pratęsimo.
3. Techninis projektas, parengtas pagal minėtas projektavimo sąlygas ir patvirtintas licencijuotų Palangos projektavimo institucijos specialistų parašais, yra teisėtas dokumentas.
4. Atsakovas minimą projektą nepagrįstai ir neteisėtai atmetė net kelis kartus, nenurodydamas objektyvių priežasčių, konkrečių trūkumų.
5. Projektų ekspertizės specialistai nenustatė akivaizdžių projekto trūkumų.

Atsakovas Palangos miesto savivaldybės administracija prašo pareiškėjo apeliacinį skundą atmesti kaip nepagrįstą ir pirmosios instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą.

Atsiliepime (b. l. 137) pažymi, kad pareiškėjas neturi galiojančios projektavimo sąlygų sąvado. Pareiškėjas prašo įpareigoti atsakovą išduoti statybą leidžiantį dokumentą, tačiau atsisakymo išduoti tokį dokumentą nėra. Skundžiamu informacinio pobūdžio raštu J. K. buvo paprašytas pateikti papildomą informaciją.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

Apeliacinis skundas tenkintinas iš dalies.

Apeliaciniame skunde pareiškėjas kelia klausimą, ar Palangos miesto savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyrius 2011 m. rugpjūčio 30 d. rašte Nr. (18.8)-ASK1-566 nurodydamas jam pateikti projektinius pasiūlymus, veikė teisėtai ir pagrįstai.

Bylos medžiaga patvirtina, kad J. K. 2011 m. liepos 12 d. Palangos miesto savivaldybės administracijai padavė prašymą specialiesiems architektūros reikalavimas nustatyti. Šio prašymo tipinės formos skiltyje „Aiškinamasis raštas apie numatomus darbus ar projektiniai pasiūlymai (eskizai)“ pareiškėjas atsakė į klausimus, ką norima statyti, rekonstruoti, pristatyti, perplanuoti, t. y. nurodė, kad siekia atlikti buto kapitalinį remontą, rekonstruoti balkoną, atitverti dalį laiptinės, po butu įrengti rūšį (b. l. 37).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – ir Vietos savivaldos įstatymas) 6 straipsnio 20 punktu specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymas ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimas yra savarankiškoji savivaldybių funkcija. Statybos įstatymo 20 straipsnio 3 dalies 1 punktu ši teisė suteikta savivaldybės vykdomajai institucijai – savivaldybės administracijai.

Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punktas įtvirtina savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principą, reiškiantį, kad savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir Viešojo administravimo įstatymas) 3 straipsnio 1 punktą, administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Minėtas teisinis reguliavimas suponuoja išvadą, kad savivaldybės institucijos gali priimti administracinius aktus laisvai ir savarankiškai pagal įstatymų joms suteiktą kompetenciją, tačiau ši veiklos laisvė ir savarankiškumas yra neatsiejami nuo įstatymų nustatytos pareigos laikytis pagrindinių procedūrų bei taisyklių.

Nagrinėjamoje byloje skundžiamu raštu atsakovas informavo J. K. apie tai, kad administracinės procedūros, pradėtos pagal pastarojo 2011 m. liepos 12 d. prašymą, netęs ir galutinio sprendimo nepriims, kol pareiškėjas nepateiks projektinių pasiūlymų, suderintų su atitinkamais subjektais, tuo atsisakydamas spręsti jo kompetencijai priskirtą klausimą iš esmės. Šio reikalavimo teisiniu pagrindu Skyrius nurodė Statybos įstatymo 2 straipsnio 31 dalies definicinę normą, apibrėžiančią projektinių pasiūlymų sąvoką, konkrečiai nepasisakydamas dėl pareiškėjo prašyme įvardytų statybos tikslų neaiškumo ar kitų objektyvių kliūčių specialiesiems architektūros reikalavimams, kuriais vadovaujantis rengiamas statinio projektas (Statybos įstatymo 20 str. 3 d. 1 p., statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“, patvirtinto aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-708, 7.2.4 p.), nustatyti. Taip pat atsakovas neįvardijo įstatyminių nuostatų, kurios draudžia išduoti specialiuosius reikalavimus, kol statytojas nėra išpildęs sąlygos – negavęs projektinių sprendinių suderinimo. Todėl Skyriaus 2011 m. rugpjūčio 30 d. sprendimas Nr. (18.8)-ASK1-566 naikinamas kaip neteisėtas ir nepagrįstas, ir atsakovas įpareigojamas iš naujo nagrinėti J. K. 2011 m. liepos 12 d. prašymą, t. y. įvertinęs jį, atlikti pareiškėjo prašomus veiksmus (išduoti dokumentą) arba motyvuotai atsisakyti tai daryti (Viešojo administravimo įstatymo 8 str.).

Pažymėtina, jog tam, kad viešojo administravimo institucijos sprendimai (veiksmai/neveikimas) sukurtų teisinės pasekmės ir galimai pažeistų asmens teises, asmuo turi realiai siekti pasinaudoti jam numatytomis teisėmis. Šiuo atveju pareiškėjui neįrodžius, kad jis nustatyta tvarka kreipėsi į atsakovą dėl statybą leidžiančio dokumento išdavimo, kitoje dalyje Klaipėdos apygardos administracinio teismo sprendimas paliekamas nepakeistas.

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 140 straipsnio 1 dalies 3 punktu,

n u t a r i a :

Pareiškėjo J. K. apeliacinį skundą tenkinti iš dalies.

Klaipėdos apygardos administracinio teismo 2012 m. kovo 22 d. sprendimo dalį, kuria atmestas pareiškėjo reikalavimas panaikinti Palangos miesto savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriaus 2011 m. rugpjūčio 30 d. sprendimą Nr. (18.8)-ASK1-566, pakeisti.

Panaikinti Palangos miesto savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriaus 2011 m. rugpjūčio 30 d. sprendimą Nr. (18.8)-ASK1-566 ir įpareigoti Palangos miesto savivaldybės administraciją iš esmės išnagrinėti J. K. 2011 m. liepos 12 d. prašymą specialiesiems architektūros reikalavimas nustatyti.

Kitą Klaipėdos apygardos administracinio teismo 2012 m. kovo 22 d. sprendimo dalį palikti nepakeistą.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai Laimutis Alechnavičius

Artūras Drigotas

Dalia Višinskienė